

STEDENBANDKRANT

Stichting Stedenband Haarlem-Mutare

Postbus 5508 2000 GM Haarlem

Tel. 023 - 5324008

e-mail: mutare@antenna.nl

website: www.haarlem-mutare.nl

bezoekadres: Mondiaal Centrum

Lange Herenvest 122 Haarlem

Op bezoek in Hobhouse voor het huisvestingsproject, januari 2007

No. 60, april 2007 — Verschijnt 4 x per jaar

Zimbabwe staat op scherp

In deze krant aandacht voor de politieke problemen in Zimbabwe. Een machtswisseling lijkt onafwendbaar maar op welke termijn en met welke gevolgen is niet te voorzien. De problemen hebben ook geleid tot discussie in de gemeenteraad in Haarlem.

Amnesty International is een actie gestart om te protesteren tegen het geweld in Zimbabwe. Kijk op de website: amnesty.nl

Bestuurslid Marcel Kampers en coördinator Dik Bol bezochten Mutare in januari - februari, Marcel doet verslag.

Per 1 juli gaan, in samenwerking met ICCO, twee starters naar Mutare, één voor cultuur en één voor gezondheidszorg, voor gezondheidszorg is een sollicitatieprocedure gestart, de starter voor cultuur bezocht in Londen Barbara Murray en doet verslag in deze krant.

Twee pioniers van de stedenband overleden in de afgelopen maanden, John Rugayo en Hans Schriek, een in memoriam.

IN DEZE KRANT:

Sport mee op Challenge Day 13 juni 2007	2
Laven aan kennis - Barbara Murray	3
Stedenband en ICCO zoeken een starter voor Gezondheidszorg	4
Mutare, 10 jaar later Werkbezoek januari - februari 2007	5
Stand van zaken Stedenband Haarlem-Mutare	7
De tijd is op! - Het alternatief onzeker	8
Beelden arriveren in Nederland Damast - Spaarhoogstraat	10
In memoriam John Rugayo en Hans Schriek	11
Verjaardagskalender	12

Sport mee op Challenge Day**13 juni 2007**

Met deze slogan willen we alle inwoners van Haarlem prikkelen om op woensdag 13 juni aan Challenge Day mee te doen. Challenge Day is al eerder in 2001 en 2005 gehouden in Haarlem en in Mutare. Twee keer heeft Haarlem desastreuus verloren van Mutare. Dit jaar hebben we goede hoop op een gelijkwaardigere wedstrijd. Mutare, met 100.000 inwoners meer dan Haarlem speelt dit jaar mee met twee wijken, Hobhouse en Murahwa, en heel Haarlem doet mee met basisscholen, scholen voor voortgezet onderwijs, sportverenigingen, het CIOS en maatschappelijke organisaties.

Challenge Day is een sportieve krachtmeting tussen Haarlem en Mutare. Beide steden gaan op 13 juni (Haarlem) en 9 juni (Mutare) zoveel mogelijk mensen aan het sporten c.q. bewegen zien te krijgen. Iedereen die gedurende die dag 15 minuten lang in beweging is telt mee. De inzet is symbolisch, maar hoog: de vlag van de stad die de meeste sporters op de been krijgt gaat een week lang in top op het stadhuis van de verliezer.

We hebben drie stagiaires van het CIOS Haarlem die ons bij de voorbereidingen en uitvoeringen voor Challenge Day komen versterken: Jerrel Feller, Annemieke van Rooijen en David Derksen. Jerrel gaat een sponsorrund van 5km organiseren waarbij de opbrengst naar het sportproject in Mutare gaat. En Annemieke en David gaan op verschillende scholen in Haarlem tijdens de gymles Back to Basic spellen geven, en tegelijkertijd de scholen en leerlingen enthousiast maken om mee te doen met Challenge Day.

We proberen zoveel mogelijk verenigingen en organisaties mee te laten doen, die of een informatiepakket over Back to Basic spellen kunnen ontvangen, of ondersteuning kunnen vragen aan CIOS studenten die op de dag zelf een handje komen helpen.

Challenge Day valt dit jaar op dezelfde dag als de Nationale Straatspeeldag. Op de Grote Markt vindt behalve het jaarlijkse voetbaltoernooi, het Grote Markt Event plaats, georganiseerd in samenwerking met SportSupport. En er zijn ook plannen voor een hofjeswandeling door Haarlem en een fietstocht.

Zin om mee te doen op deze gezellige en sportieve dag? Geef je via sportmee@challengeday.nl op als deelnemer van de sponsorloop, of als vrijwilliger om te helpen bij de sponsorloop. Organiseer je liever een activiteit op je eigen vereniging, werk of organisatie? Geef je op bovenstaand emailadres op als deelnemer.

Meer info: www.challengeday.nl
of u kunt bellen naar 023 - 5234008

Inemarie Dekker,
Jerrel Feller,
Annemieke van Rooijen,
David Derksen

Tijdschema Challenge Day 2007

10 april:	Aftrap Challenge Day
9 juni:	Challenge Day Mutare
13 juni:	Challenge Day Haarlem
15 juni:	Feest Mondiaal Centrum bekendmaking van de uitslag

Aftrap Challenge Day 2007

Wethouder sport van Haarlem, Maarten Divendal, danste 10 april op Afrikaanse muziek samen met de leerlingen van de Don Bosco basisschool. De wethouder had het openingswoord gedaan en met de hele school in het Shona (de taal die in Mutare wordt gesproken) afgeteld van 10 tot 1, om Mutare officieel uit te dagen voor Challenge Day 2007.

En toen begon het pas echt! In een lekker lentezonnetje begonnen de kleuters en groep 3 en 4 samen met wethouder Divendal een Afrikaanse dans, voorgedaan door David en Annemieke, twee stagiaires bij de Stedenband van het CIOS. Terwijl de groepen 5, 6, 7 en 8 op het andere schoolplein 15 minuten allerlei ballen in de lucht probeerden te houden. Er kwamen tennisrackets, voetballen en ballonnen te voorschijn! Wat een goed begin van de school na Pasen!

Na de eerste vijftien minuten ruilden de jongste en de oudste leerlingen van plein, en was het de beurt aan groep 5, 6, 7 en 8 om hun danskunsten te vertonen, en mochten de kleintjes ballonnen en tennisballen in de lucht houden.

Inemarie Dekker

Vorig jaar bezocht Elise van der Mark Mutare in het kader van Xplore. Zij heeft een uitgebreid rapport geschreven met aanbevelingen voor de werkgroepen Cultuur in Mutare en Haarlem. Dat rapport is te vinden op de website van de stedenband. Inmiddels is met ICCO besproken om een starter vanuit het ICCO psa programma naar Mutare te sturen voor een periode van zeven maanden voor Cultuur, samen met een starter voor Gezondheidszorg. Voor Cultuur wordt dat Elise. Dat was één van de redenen waarom wij haar verzochten Barbara Murray te bezoeken in Londen.

In het kader van haar 15-jarig bestaan wil de stedenband een tentoonstelling in Haarlem organiseren met als thema: De verborgen verhalen van Zimbabwe. De politieke boodschappen die vaak worden verwerkt in de beeldende kunst van Zimbabwe staan hierin centraal. De coördinator sport van de stedenband, Wendy Raaphorst, heeft het concept van deze tentoonstelling ontwikkeld voor haar opleiding aan de Universiteit van Amsterdam. Zij heeft mij gevraagd om de taken voor het ontwikkelen van de tentoonstelling op mij te nemen tijdens haar verblijf van drie maanden in Mali voor een ander project.

Al enige weken ben ik nu bezig om deze tentoonstelling te organiseren. Een belangrijk contactpersoon is hierbij Barbara Murray. Zij is een Zimbabweaanse vrouw, woonachtig in Londen, die jarenlang in de kunstsector in Zimbabwe heeft gewerkt en nu wordt gezien als een van de grootste kunstjournalisten op het gebied van Afrikaanse kunst. In een weekend in maart bezocht ik haar in Londen.

Al vanaf het eerste contact liep het gesprek vlot. Het is een zeer innemende en spontane vrouw, bij wie je de liefde voor Zimbabwe in haar ogen kunt lezen. Ze vertelt me dat ze sinds 1996 in Londen woont, maar dat ze nog elke dag haar thuis mist. Voor Mutare heeft ze een speciaal plekje in haar hart omdat ze daar zowel haar middelbare school als haar vervolopleidingstijd als 'boarder' heeft doorgebracht.

Ik vertel haar de plannen van de stedenband en laat haar de beelden en schilderijen zien die we graag zouden willen tentoonstellen. Tot mijn verbazing kan ze van elk werk aangeven door wie het is gemaakt, of deze kunstenaar nog in leven is en waar ik het werk nu kan vinden. Ze is duidelijk ontdaan wanneer ze moet medelen dat slechts één van de kunstenaars nog in leven is.

Ze wijdt uit over haar tijd bij de Delta Gallery in Harare, een van de grootste galeries van Zimbabwe. Na het bereiken van de onafhankelijkheid in 1980 start zij daar als hoofdredacteur van een nieuw kunstmagazine. Ze werkt samen met dan jonge opkomende kunstenaars die later de grootsten van het land zullen worden. Ze vertelt me hoe zij Mugabe als haar held zag en dat ze hem

in 1984 ontmoette in de Delta Gallery. Hij wou laten zien hoe belangrijk hij kunst vond en het werk van de galerie. In de decennia die daarop volgden, veranderde ook Barbara haar visie op het regime van Mugabe. Ze ontdekte de kracht van kunst in het overbrengen van een boodschap en in het scheppen van een identiteit. "Kunst heeft de eigenschap om objectief en waardeoordeelvrij over te komen. Zelfs als er politieke of sociale boodschappen worden geuit in kunst, gaat hier vaak geen directe bedreiging van uit naar de heersende macht", zegt ze.

Helaas is ze in 1996 genoodzaakt Zimbabwe te ontvluchten. Maar vanuit Londen blijft ze de kunstsector in Zimbabwe stimuleren, blijft ze als kunstjournalist de bevolking van Londen en Engeland op de hoogte brengen van de situatie in Zimbabwe en ondersteunt ze initiatieven zoals de tentoonstelling van de stedenband.

De stedenband wil met de tentoonstelling aandacht vragen voor de huidige situatie in Zimbabwe. In het licht van de opstanden recentelijk in Harare, juist nu een actueel punt. Daarbij wil ze de Haarlemmer op een ongedwongen wijze kennis laten maken met de geschiedenis van het prachtige land. En op welke manier kan dat beter dan met beeldende kunst, muziek en

vervolg op pagina 4

Barbara Murray

DE STEDENBANDKRANT

De Stedenbandkrant is een uitgave van de Stichting Stedenband Haarlem-Mutare

REDACTIE:

Rob van Bakel
Dik Bol
Geke Leistra
Michaël Maas
Leen van de Polder
Johan van Someren

Lay out: Leen van de Polder
Druk: Paswerk Bedrijven
Papiersoort: kringloop papier

vervolg van pagina 3
literatuur uit het land zelf?

Juist omdat de stedenband het belang inziet van kunst en cultuur voor ontwikkeling is deze tentoonstelling niet het enige project op dit vlak. Nadat vorig jaar een aantal pilot-projecten en een onderzoek zijn uitgevoerd, spelen kunst en cultuur ook weer een belangrijke rol in 2007.

Ook ik zal me dit jaar weer volledig inzetten op een unieke manier. De stedenband heeft mij gevraagd de eerste startersfunctie op het gebied van cultuur in Mutare te gaan vervullen. Dit houdt in dat ik de culturele projecten van de stedenband in Mutare ga ondersteunen voor een periode van zeven maanden. Het gesprek met Barbara Murray was voor mij persoonlijk dus ook zeer interessant. Ze heeft veel 'inside stories' kunnen vertellen over de kunstsector in Mutare en Harare. Informatie die ik niet zelf had kunnen achterhalen, waar jarenlange expertise voor nodig is.

Mijn verwachting is dat met hulp van Barbara Murray er prachtige werken te zien zullen zijn tijdens de tentoonstelling. Daarnaast zou zij nog wel een belangrijke rol kunnen gaan spelen in de toekomst van de werkgroep cultuur. Ik houd u op de hoogte van de ontwikkelingen.

Elise van der Mark

In samenwerking met de Stichting Stedenband Haarlem-Mutare nodigt ICCO & Kerk in Actie jongeren uit om te reageren op de volgende vacature:

Starter op het gebied van Peer Education en Home Based Care Starter Uitzending

Ten behoeve van Local Action 21 sector Health and Welfare te Mutare

Sollicitatiebrief met cv dient vóór 1 mei a.s. ontvangen te zijn door ICCO, afdeling Personeel en Organisatie, vacatures@icco.nl o.v.v. Starter op het gebied van Peer Education en Home Based Care in Zimbabwe. Sollicitaties kunnen uitsluitend per mail worden aangeleverd.

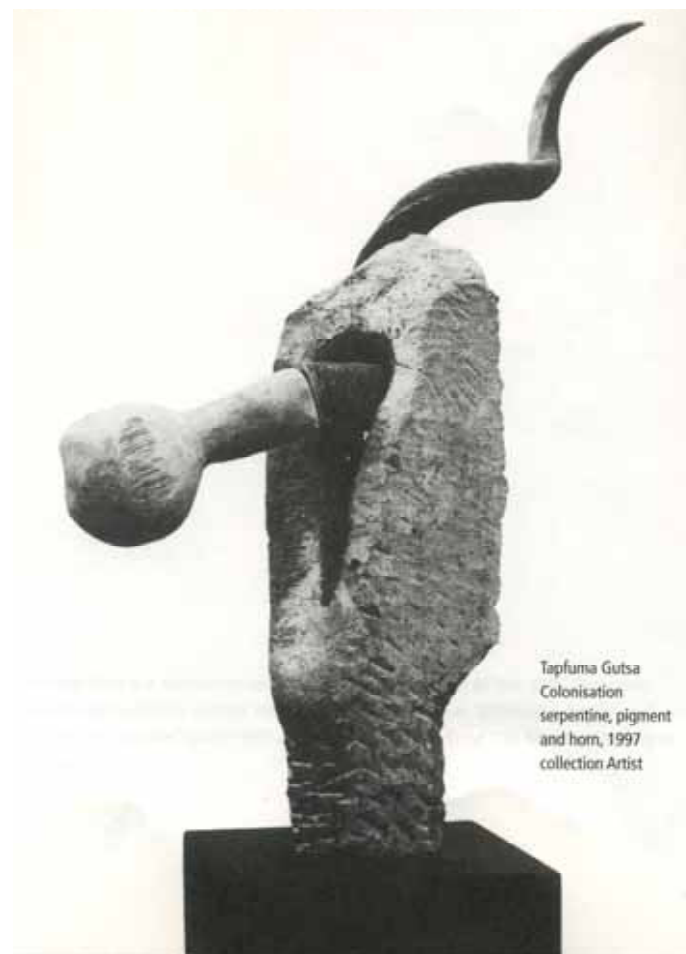
voor meer informatie zie: www.haarlem-mutare.nl of bel de stedenband 023 - 5324008

Twee beelden die onderdeel zouden kunnen gaan vormen van de tentoonstelling Zimbabwe: de verborgen verhalen

links de Zimbard, een Afrikaanse adelaar, daarvan zijn een aantal exemplaren opgegraven in Zimbabwe waaronder in Great Zimbabwe

rechts een recent beeld dat de koloniale onderdrukking verbeeld

Tapfuma Gutsa
Colonisation
serpentine, pigment
and horn, 1997
collection Artist

Mutare, 10 jaar later**Werkbezoek januari - februari 2007**

Begin 2007 bezochten Marcel Kampers en Dik Bol samen Mutare. Marcel bleef twee weken in Mutare, Dik drie weken. Doel van het werkbezoek was het voorbereiden van de uitzending van een twee starters in samenwerking met ICCO, later dit jaar en overleg over de projecten van de stedenband met de betrokkenen in Mutare. Van het bezoek is een verslag gemaakt dat u kan vinden op onze website.

In 1997 was ik voor het laatst in Mutare. Mutarese en Haarlemse gemeenteambtenaren waren bezig de milieusamenwerking tussen beide steden vorm te geven. Afvalinzameling en -scheiding en de problematiek van chemisch afval waren speerpunt van de samenwerking. Milieucollega Rien Boterman en ik waren, samen met het Health Department van Simon Mashababe, druk doende een conferentie over chemisch afval te organiseren.

Tegelijkertijd werd in Mutare het 100-jarige bestaan van de stad, in de koloniale tijd Umtali genaamd, gevierd. Vanuit Haarlem was een bestuurlijke delegatie, waaronder burgemeester Pop en wethouder Mooij, aanwezig. Het was natuurlijk prachtig weer, de economie was nog gezond en heel Mutare was in een feeststemming. Onze conferentie verliep zeer succesvol en eindigde met goede vervolgsafspraken. Tevreden gingen wij huiswaarts. Dat waren tot voor kort mijn laatste, letterlijk en figuurlijk, zonnige indrukken.

Op 14 januari jl. vertrokken Dik Bol, onze stedenbandcoördinator en ik naar Mutare. Nu ging ik in de hoedanigheid van bestuurslid om samen met Dik alle projecten langs te lopen en een aantal aanbevelingen met betrekking tot de toekomstige samenwerking te bespreken.

Met dank aan British Airways duurde de reis langer dan gepland. Pas op 16 januari arriveerden wij in Mutare. In Harare werden wij vroeg door Cees Meijer, 'our man' in Mutare, opgehaald.

Meteen viel al op hoe rustig het op de weg was. Bijna geen verkeer. Langs de weg, op de uitgestrekte landerijen was het ook rustig. Geen kuddes vee meer te bekennen, geen landbouwproductie van enige betekenis, geen activiteiten hoe dan ook, 'waste land'.

Zo op het eerste gezicht was er in Mutare niet zoveel veranderd. Akkoord, het wegennet was verslechterd, maar dat is bij ons ook niet geweldig. Ook hier minder verkeer op straat en bijna nergens meer taxi's te zien. Keek je beter rond dan zag niet alleen ook minder mensen op straat, maar vooral minder vrolijke mensen. De blikken waren overwegend dof en somber. Niet zo vreemd als je de berichten van de laatste jaren

Bouw van woningen in Hobhouse vordert goed

gevolgd hebt, maar toch in de directe confrontatie wel drukkend.

Op het einde van de middag kwam mijn oude vriend Simon ons bezoeken in ons hotel. De altijd goedlachse Simon uit mijn herinnering bestond niet meer. Ook hier die doffe blik, die wat murwgebeukte houding, ik schrok ervan.

Slechts sporadisch kwam de lach weer tevoorschijn, maar vaak op het cynische af. Zo zei hij: "ik heb goed nieuws en slecht nieuws", "kom", zei ik, "doe eerst het goede maar". "Wel", zei hij, "ik krijg deze maand loonsverhoging van 380%". Ik dacht en wij maar pielen in Nederland over 1.8%. Toen het slechte nieuws. De inflatie op jaarbasis voor januari lag boven de 1.000%, daar gaat je koopkracht.

Simon vertelde dat hij 10 jaar geleden een nieuwe auto had gekocht voor 200.000 Zimdollar. Voor datzelfde bedrag kon hij nu nog niet eens een heel brood kopen. Dat doet inflatie met een land, dat doet Mugabe c.s. met een volk.

Tien jaar geleden nog een trots en redelijk welvarend volk. Zimbabwe exporteerde maïs naar de regio. Nu hebben de meeste mensen nog maar één karige sadza maaltijd per dag of niets en wordt er honger geleden.

vervolg op pagina 6

vervolg van pagina 5

En dan dat gedoe met geld wisselen. Bij de bank krijg je voor 1 US\$ ongeveer 250 Zimdollar. Ga je zwart wisselen, en er zijn tal van adresjes die iedereen kent, dan krijg je 4000 Zimdollar in handen. In de praktijk dus hele dikke pakken banknoten. Je weet niet waar je ze laten moet.

Wat overigens wel opvalt is dat de drie lokale grote supermarkten goed bevoorrad zijn, tot en met diverse Franse kazen aan toe. Ergens zit dus een elite, die deze dingen wel kan kopen.

Deze elite zal ook wel een partijkaart op zak hebben of verdienen aan de geldhandel.

Maar ook het geliefde Wise Owl Motel wordt van binnen en buiten helemaal opgeknapt. Het heeft nu een andere eigenaar en er wordt stevig geïnvesteerd, terwijl er geen toerist te bekennen is. Op zondag is er zoals altijd een braai, maar wij, met Cees en Simon, zijn de enige gasten die komen lunchen. Nu verblijven wij in Homestead, iets soberder dan de Wise Owl.

In the good old days zaten wij altijd in de Owl, die toen ook goedkoper was dan nu, een mooie rustige plek, waar ik mij prima thuisvoelde. De Homestead ligt veel centraler. Je loopt zo naar het centrum van Mutare, langs het tankstation waar Nicodimus zijn stenen beelden staat te verkopen. Kortom tegenstellingen alom, maar de teneur is triest.

Het is ieder voor zich, hoe kom ik vandaag aan werk,

geld, eten. Het is overleven, elke dag weer.

We bezoeken een aantal gemeentelijke voorzieningen. De rioolwaterzuiveringsinstallatie ligt op zijn gat, de motoren van de pompen zijn allemaal stuk. Ongezuiverd afvalwater gaat rechtstreeks naar de Sakubva rivier, die letterlijk zwart ziet. Tien jaar geleden werkte de installatie prima. Hij was alleen te klein. Met de uitbreiding was men wel begonnen, maar wegens geldgebrek was het niet afgemaakt.

Als toerist kom je hier niet, dan ga je naar Victoria Falls of Hwange wildpark en dat is nog altijd indrukwekkend. Je ziet dan ook niet dat basale voorzieningen in een sneltreintempo aan het wegvallen zijn.

De gemeentelijke afvalstort is nu een grote bende. Het huisvuil wordt soms wekenlang niet opgehaald, omdat het wagenpark aan de kant staat en als er dan weer werd opgehaald, er geen bulldozers beschikbaar zijn om het huisvuil meteen op de dump te begraven. Half Mutare heeft dan ook veel last van vliegen, die heb ik er vroeger nooit gezien.

Je kunt in Mutare water uit de kraan drinken. Prima water, helaas is het lang niet overal meer beschikbaar. Het leidingennet is sterk verouderd, het lekt en moet ook nodig worden uitgebreid. Over achterstallig onderhoud gesproken. Ook in Haarlem hebben wij jarenlang onderhoud aan de riolering voor ons uit geschoven, de

vervolg op pagina 7

Urban agriculture op het terrein van Zororai

vervolg van pagina 6

rekening komt echter een keer. In Mutare ook, maar daar is totaal geen geld beschikbaar om ook maar iets te doen. De gehele gemeentelijke infrastructuur is aan het wegvallen. Dit gebeurt overigens in het hele land, alle steden kampen met deze problemen. Een zeer zorgelijke situatie.

En dan weer tegenstellingen. Immers, 10 jaar geleden was de stedenband actief op het gebied van milieu, onderwijs en sport, maar wel low profile en er was sprake van eenrichtingsverkeer, hulp voor Mutare. Nu zie ik een bruisende stedenband, actief in 6 sectoren. Zoals huisvesting, waar druk gebouwd wordt in het kader van het project in Hobhouse. Maar ook binnen cultuur, gezondheidszorg, milieu, onderwijs en zeker ook in de sportsector gebeurt er van alles. De Mutarezen lijken wel te vluchten voor de barre werkelijkheid van alle dag. Ze storten zich met veel enthousiasme in de projecten. Ik kijk mijn ogen uit. Eilandjes van hoop worden de projecten genoemd. Deze mensen mogen wij niet de rug toekeren.

Voor mij is het een drukke tiendaagse met veel indrukken, tegenstellingen en soms afschuwelijke

berichten over de aids-problematiek, over verkrachtingen van 6-jarige schoolmeisjes, over de snel naderende dood van Rugayo.

Simon brengt mij terug naar Harare. We nemen geëmotioneerd afscheid. "Het was goed dat je er weer was", zegt hij. "Laten wij onze samenwerking weer oppakken, vergeet ons niet."

Nee, onze vrienden zullen wij niet vergeten. Keep hope alive!

Marcel Kampers

De deelnemers aan Zimquest op Mutare Girls High-school

Stand van zaken Stedenband Haarlem - Mutare

Verklaring stedenband aan de pers naar aanleiding van vragen van D'66 in de gemeenteraad van Haarlem

De stedenband Haarlem-Mutare volgt de recente ontwikkelingen in Zimbabwe met grote zorg. De toenemende repressie naar de oppositie, torenhoge inflatie en een falende economie maken het leven van de meeste Zimbabwanen steeds ondraaglijker.

Werkbezoek

Van 15 januari tot en met 5 februari 2007 bracht een delegatie van bestuur en staf van de stedenband een werkbezoek aan Zimbabwe. Gesproken werd met vertegenwoordigers van de organisaties waarmee de stedenband samenwerkt, zoals de voorzitter van Local Action 21, Tichaona Pesanayi, leden van de Mutare Haarlem Sportleaders, onderzoekers van Africa University, het bestuur van Zororai Old Peoples Home en de betrokkenen bij HIV/Aids-preventieprogramma's in Mutare. Behalve met de Zimbabwaanse partners zijn er gesprekken geweest met de directie van Hivos zuidelijk Afrika in Harare, SNV Zimbabwe en ICCO-vertegenwoordigers in Mutare.

Tijdens onze gesprekken hebben alle betrokkenen uitdrukkelijk aangegeven dat de projecten waarin de Haarlemse stedenband actief is van groot belang worden geacht. Zoals de Mutarese dominee Rugayo het

verwoordde fungeren deze projecten als 'eilandjes van hoop in een steeds verder afbrokkelende samenleving'.

15 jaar stedenband

Dit jaar bestaat de stedenband tussen Haarlem en Mutare vijftien jaar. In die tijd is er op vele gebieden een goede samenwerking ontstaan tussen particulieren en organisaties in Haarlem en Mutare. De situatie in Zimbabwe geeft geen aanleiding voor een feestje, maar wel nemen we tijd om terug te kijken op de ontwikkelde activiteiten in de achter ons liggende periode. Deze zijn met name gericht op in overleg ontstane projecten op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, milieu, cultuur en sport. Aandacht is er vooral voor jongeren, waaronder veel schoolverlaters. Verder worden non profit organisaties ontwikkeld en ondersteund op het gebied van huisvesting, sport, gezondheid en cultuur.

Juist in deze tijd is het nodig het particuliere initiatief in Mutare te blijven ondersteunen. Vrienden in nood laat je tenslotte niet in de steek.

Haarlem, 5 april 2007

Dik Bol, coördinator stedenband Haarlem - Mutare

De tijd is op!**Het alternatief onzeker**

Enkele maanden geleden leek elke kans op verandering in Zimbabwe ijdele hoop. Plotseling is de situatie echter veranderd en lijkt het einde van het Mugabe-regime onvermijdelijk en onafwendbaar. Wat het resultaat van die veranderingen zal zijn is moeilijk in te schatten, veel is onzeker. Daarbij komt dat niet alle veranderingen ook verbeteringen zullen zijn. De zwakke positie van de oppositiepartij MDC speelt facties binnen de regeringspartij Zanu-pf in de kaart, facties die ieder hun eigen agenda hebben waarbij de woorden democratie en rechtsstaat niet voorop staan.

Economische ‘meltdown’

De economie van Zimbabwe is in 2006 voor het zevende jaar op rij gekrompen. In februari 2007 was de inflatie opgelopen tot ruim 1.700% op jaarbasis. Over maart is de inflatie op jaarbasis naar schatting 2.000%.

De Centrale Bank heeft de bekendmaking van het inflatiepercentage over maart voor onbepaalde tijd uitgesteld, het zou dus ook veel hoger kunnen zijn. Een onvoorstelbaar groot percentage maar de voorspelling is dat eind dit jaar het percentage rond de 5.000% zal liggen.

De Zimdollar ging op de zwarte markt van 5.000 in januari voor 1 us\$ naar 30.000 eind maart, terwijl de officiële koers 250 voor 1 us\$ is. De Centrale Bank van Zimbabwe koopt de dollars die nodig zijn voor import nu ook op de zwarte markt. Het normale economische leven is daarmee vrijwel geheel tot stilstand gekomen. Zimbabwe draait nu vrijwel geheel op de zwarte markt.

Een gevolg is wel dat nu vrijwel iedereen last heeft van de economische problemen in het land. De gewone bevolking ging al heel lang gebukt onder de crisis. Nu krijgen echter ook de steunpilaren van het regime, zoals sommige ondernemers, de veiligheidsdiensten en het leger, grote problemen.

Het huidige tempo van inflatie en achteruitgang is praktisch niet te hanteren, niet voor bedrijven, niet voor de overheid en zeker niet voor de man in de straat. Prijzen stijgen per dag, in winkels wordt de prijs inmiddels tweemaal per dag aangepast. Als mensen hun salaris ontvangen moeten ze het onmiddellijk uitgeven, volgende week is het een stuk minder waard.

Verkiezingen 2008

De problemen voor Mugabe begonnen pas echt op het partijcongres van de Zanu-pf in december 2006. Tijdens dat congres had Mugabe de verkiezingen voor een president en daarmee zijn eigen termijn, willen verlengen tot 2010. Tot verrassing van iedereen werd dit voorstel door het congres afgewezen. Het was de eerste keer dat Mugabe een verlies leed op een partijcongres.

De uitslag van de stemming was mogelijk door samenwerking tussen de twee voornaamste vleugels van de Zanu-pf, de Mujuru- en de Mnangagwa-vleugel.

Beide vleugels willen de opvolger van Mugabe leveren en werden daarom al enige malen vakkundig door Mugabe tegen elkaar uitgespeeld. De vleugels hebben elkaar nu gevonden in de overtuiging dat er in 2008 verkiezingen moeten komen voor een nieuwe president en dat Mugabe dan geen kandidaat kan zijn. Mugabe is een ‘liability’ geworden voor de politieke en economische overleving van de Zanu-pf en belangengroepen binnen de partij.

Eind maart wist Mugabe het politbureau van de Zanu-pf toch zover te krijgen dat hij de enige kandidaat is voor de presidentsverkiezingen in maart 2008. Het centraal comité van de partij moet er nu nog over beslissen. Naar verwachting wordt de kandidaatstelling daar in juli of augustus besproken.

De concurrenten van Mugabe binnen de Zanu-pf hebben nu een verzwakte positie. Wijziging van de kandidatuur binnen de partij komt nu praktisch neer op het plegen van een coup.

Oppositie

De laatste maanden vinden steeds meer demonstraties en bijeenkomsten plaats om te protesteren tegen het beleid van de regering. Deze bijeenkomsten worden in toenemende mate met harde hand door de overheid onderdrukt. Daarvoor worden de politie, veiligheidsdienst, de jeugdmilities van de Zanu-pf en het leger gebruikt. Martelingen, moorden en intimidaties horen tot de dagelijkse praktijk.

De oppositiepartij MDC, gesplitst in twee facties, waarvan één geleid door Morgan Tsvangirai en één door Arthur Mutambara, is voorzichtig weer aan nieuwe samenwerking begonnen. Tijdens een gebedsdienst, die zou worden gehouden in een stadion in Harare, werden een aantal leiders van de oppositie gearresteerd.

Ze werden vervolgens zwaar mishandeld op een

vervolg op pagina 9

vervolg van pagina 8

politiebureau. De grove mishandelingen waarvoor een aantal mensen, waaronder Morgan Tsvangirai, in het ziekenhuis moesten worden opgenomen, werden uitgevoerd door een groep die daarvoor speciaal naar het politiebureau kwam. Het geeft dat het geweld georganiseerd en doelbewust werd uitgevoerd. Het is dan ook vrijwel zeker dat deze mishandelingen op het hoogste niveau zijn besproken. Het past ook in de gewelddadige geschiedenis van de Zanu-pf en Robert Mugabe.

Het heeft de oppositiepartijen dichter bij elkaar gebracht omdat men beseft het niet alleen af te kunnen.

Arthur Mutambara heeft inmiddels uitgesproken dat Morgan Tsvangirai wat hem betreft volgend jaar de enige kandidaat is namens de oppositie voor het presidentschap.

Slappe reactie SADC

De Southern African Development Community heeft eind maart de problemen in Zimbabwe besproken. Na afloop werd bekend gemaakt dat Thabo Mbeki was gevraagd om te bemiddelen tussen de oppositie en regeringspartij. Tevens werd het westen opgeroepen de sancties tegen machthebbers in Zimbabwe op te schorten.

Met geen woord werd gerept over mishandelingen, martelingen, het ontbreken van een vrije pers en de geruïneerde economie. Mugabe toonde zich na afloop van de bijeenkomst dan ook zeer tevreden.

Eenmaal thuis deed hij er nog een schepje bovenop: de oppositieleiders hadden de martelingen aan zichzelf te danken, hij had daartoe opdracht gegeven om ze eens een goed lesje te leren en ze konden nog meer verwachten in de toekomst.

De kameraden in de buurlanden sputterden zachtjes: achter gesloten deuren was Mugabe natuurlijk stevig toegesproken.

Het komt allemaal weinig geloofwaardig over en het is dan ook niet te verwachten dat voor de Zimbabwanen van deze kant veel is te verwachten.

Hoe loopt dit af

De gebeurtenissen in Zimbabwe zijn sinds december 2006 in een stroomversnelling terechtgekomen.

Voorlopig lijkt Mugabe t.o.v. zowel de interne Zanu-pf oppositie als de oppositiepartijen en coalitie van maatschappelijke organisaties aan het langste eind te trekken. De interne oppositie durft blijkbaar niet door te zetten.

De oppositie buiten de Zanu-pf wordt door middel van repressie en terreur de kop ingedrukt. Het is een middel

van het regime vaker heeft gebruikt. De totale controle of vrijwel alle media zorgen dat veel gewone mensen slecht op de hoogte zijn van wat er in andere gebieden en steden in het land gebeurt.

De grote onzekerheid voor Mugabe is de anarchie die heerst in de economie en die volkomen onbeheersbaar is geworden. De torenhoge inflatie en het gebrek aan perspectief maken mensen desperaat. Het ondermijnt ook de macht van de diensten en organisaties waarop zijn macht rust. Soldaten en politiemensen hebben ook familieleden in de townships die honger lijden en zuchten onder de repressie.

Het probleem van de economie is niet met repressie en bevelen op te lossen en een goed economisch beleid werkt niet in het voordeel van de vriendjes van Mugabe, die rijk zijn geworden van alle ellende door landerijen te roven en geld te verdienen op de zwarte markt.

De verkiezingen staan gepland voor maart 2008. Het zou heel goed kunnen dat het Mugabe-regime dat niet haalt.

Leen van de Polder

Informatie Zimbabwe

Wilt u goed op de hoogte blijven van de situatie in Zimbabwe en meer weten dan in de Nederlandse kranten en op de televisie wordt getoond?

De meest betrouwbare bron van informatie is het engelstalige Zuid-Afrikaanse weekblad The Mail & Guardian. Naast het weekblad heeft deze krant een website die dagelijks nieuws brengt over Zuid-Afrika en Afrika in het algemeen. Het adres is: www.mg.co.za

Specifieke informatie over Zimbabwe geeft de website: www.zimonline.co.za. Meestal klopt de informatie wel, maar helemaal zeker is dat niet. In het verleden zijn er verhalen via deze website gepubliceerd die echt onjuist waren.

In Engeland gevestigd is de redactie van de website: www.zwnews.com. Op deze website worden artikelen van andere media verzameld met af en toe een eigen verhaal. Daarnaast publiceren zij rapporten van organisaties. De informatie van deze website kunt u ook ontvangen in een 'knipselkrant' via de e-mail door u te abonneren via het sturen van een e-mail naar het adres van de organisatie.

Beelden arriveren in Nederland

Damast - Spaarnoostraat

Het heeft een hele tijd geduurd maar de beelden voor de Damaststraat en Spaarnoostraat zijn nu onderweg naar Nederland. Op het moment dat deze krant naar de drukker gaat komt het schip met de container aan in de haven van Rotterdam.

Het streven is dat de beelden in de komende maanden in de buurt worden geplaatst en op 29 juni a.s. feestelijk worden onthuld. Over de wijze waarop dat gebeurt is overleg gaande tussen de bewoners van de wijk, de woningcorporatie, de gemeente Haarlem en de stedenband.

Het is de bedoeling dat twee beeldhouwers die aan het project hebben deelgenomen voor een aantal weken naar Haarlem komen voor de opening van de beeldenroute. Zij krijgen tevens de gelegenheid om kennis te maken met Haarlemse kunstenaars. De beeldhouwers zijn ook aanwezig tijdens het Houtfestival op 16 juni a.s. We kijken of het mogelijk is dat zij tijdens het festival een workshop geven in beeldhouwen.

John Rugayo

Op 22 februari 2007 overleed John Rugayo. Hij was een van de initiatiefnemers van de stedenband tussen Haarlem en Mutare. John was bij de oprichting van de stedenband directeur van het Mutare Housing and Community Services Department van de gemeente Mutare.

Hij schreef een rapport waarin de behoefte aan huisvesting voor de armen uit de krottenwijken van Sakubva werd benadrukt en vroeg Haarlem via de stedenband deze mensen te ondersteunen. Het heeft geresulteerd in nieuwe huisvesting voor 220 gezinnen in Hobhouse.

Ook na zijn pensionering bleef hij actief binnen de stedenband. Hij was bestuurslid van de Haarlem Mutare Housing Foundation Trust, de organisatie die het huisvestingsproject in Mutare uitvoert. Hij zorgde ook voor de begeleiding en ondersteuning van Gift Sanyanga, de project officer van de organisatie.

Niet minder belangrijk was de rol van John als initiatiefnemer van het sportproject in Mutare. Na zijn pensionering werd hij dominee van de United Methodist Church in Mutare.

John was een vriendelijke, bescheiden en warm persoon. Hij geloofde met passie in het opbouwen van een sociale en evenwichtige gemeenschap in Mutare en heeft zich daarvoor altijd ingezet. Samenwerking tussen de overheid, maatschappelijke organisaties, kerken en mensen in de wijken was volgens John de basis voor vooruitgang. In het stimuleren van die samenwerking zag hij ook de rol van de stedenband. John was zich altijd sterk bewust van de rol en het belang van de stedenband projecten voor het kweken van een democratisch gezind kader voor de toekomst van Zimbabwe.

Voor zijn werk voor de stedenband ontving hij in 2004 de penning van verdienste van de gemeente Haarlem.

Hans Schriek

Op 22 december 2006 overleed Hans Schriek. Hans was van het begin af aan een actief lid van de werkgroep Huisvesting van de stedenband Haarlem-Mutare. Zijn grote ervaring als ambtenaar van de dienst Volkshuisvesting bracht hij mee om de plannen voor het bouwen van woningen in de wijk Hobhouse van Mutare te ondersteunen. Zijn contacten met de woningcorporaties, aannemers en andere organisaties wendde hij aan om fondsen te werven voor het project. Hij heeft dan ook een belangrijke bijdrage geleverd aan het tot stand komen van de 220 woningen in Hobhouse.

Hans was een echte volkshuisvester. Hij vond de rol van woningcorporaties en de overheid bij het realiseren van goede huisvesting belangrijk. Het was zijn overtuiging dat woningcorporaties ook een belangrijke rol kunnen spelen in Mutare bij het oplossen van de woningnood en de sociale en maatschappelijke gevolgen daarvan. Hans was de bedenker van het revolving fund en ook na het begin van zijn ziekte enkele jaren geleden is hij zich altijd zeer integer blijven inzetten voor de gewone Mutarese bevolking via zijn inzet voor het huisvestingsproject.

John Rugayo op bezoek bij Hans Schriek tijdens zijn bezoek aan Haarlem naar aanleiding van het afscheid van burgemeester Pop in 2006

Verjaardagskalender

Ter gelegenheid van de installatie van de nieuwe burgemeester van Haarlem is er in 2006 op drie Haarlemse scholen van het voortgezet onderwijs een wedstrijd geweest voor leerlingen voor het ontwerpen en maken van een nieuwe ambtsketen voor de burgemeester.

De resultaten van de leerlingen van het Sancta Maria, het Mendelcollege en de Schoter Scholengemeenschap waren in januari gedurende twee weken te zien op een tentoonstelling in de refter van het stadhuis met als titel 'Geschakeld'. De leerlingen hadden zich laten inspireren door de werkzaamheden van een burgemeester en de kenmerken van de stad Haarlem. Het was een bonte verzameling kettingen die te zien waren.

Bij de tentoonstelling is een verjaardagskalender uitgegeven die gebruikt zal gaan worden door de gemeente Haarlem als presentie-exemplaar voor nieuwe Nederlanders die hun inburgeringscursus met goed gevolg hebben afgelegd. De kalender is ook te koop in een aantal winkels in Haarlem en de stedenband heeft een voorraad gekregen voor eigen verkoop. De opbrengst is bestemd voor het internetproject Zimquest. Een project waarbij leerlingen van Haarlemse scholen samen met leerlingen van scholen in Mutare samen opdrachten kunnen uitvoeren waarbij ze elkaar beter leren kennen.

Bij de tentoonstelling was ook een presentatie van de stedenband met Zimbabwaanse kunst.

De vormgeving van de kalender is verzorgd door Richard Lagerweij. Hij combineerde foto's van de werkstukken van de leerlingen met oude foto's van Afrikaanse Chiefs die volgehangen zijn met kettingen, kralen en hoofdtoeien.

Michaël Maas

Bij de opening geeft Dik Bol een uitleg over de aanwezigheid van de stedenband bij dit project in het bijzijn van burgemeester Schneiders en organisator Marijke Visser.

Een leerling met een van de ontwerpen van de ketting.

Als u onderstaande bon invult en opstuurt naar:

Stedenband Haarlem-Mutare, Postbus 5508, 2000 GM Haarlem,
dan ontvangt u desgewenst meer informatie.

- Ja, ik geef me op voor een gratis abonnement op de Stedenbandkrant
- Ja, ik wil graag meer informatie over vrijwilligerswerk binnen de stedenband

NAAM:

ADRES:

POSTCODE: PLAATS: